

Wojewódzki Inspektorat
Ochrony Środowiska w Opolu

Zagrożenie poważnymi awariami zakładów o dużym i zwiększonym ryzyku w województwie opolskim w 2010 r.

Wojewódzki Inspektorat
Ochrony Środowiska w Opolu

Def. poważnej awarii

Zgodnie z art. 3 ust. 23 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. nr 62, poz. 627 z 2001 r. – z późniejszymi zmianami) – **poważna awaria** to zdarzenie, w szczególności emisja, pożar lub eksplozja, powstałe w trakcie procesu przemysłowego, magazynowania lub transportu, w których występuje jedna lub więcej niebezpiecznych substancji, prowadzące do natychmiastowego powstania zagrożenia życia lub zdrowia ludzi lub środowiska lub powstania takiego zagrożenia z opóźnieniem.

Wojewódzki Inspektorat
Ochrony Środowiska w Opolu

Zakłady ZDR i ZZR

Podział na zakłady o dużym (ZDR) oraz zwiększonym ryzyku (ZZR) wystąpienia poważnej awarii przemysłowej wynika z ilości i rodzaju substancji niebezpiecznych magazynowanych lub wytwarzanych w zakładzie. Reguluje to rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 9 kwietnia 2002 r. w sprawie rodzajów i ilości substancji niebezpiecznych, których znajdowanie się w zakładzie decyduje o zaliczeniu go do zakładu o zwiększonym ryzyku albo zakładu o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (Dz. U. nr 58, poz. 535 z 2002 r. – ze zmianą w 2006 r).

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Opolu

Rys. Rozmieszczanie ZDR i ZZR na terenie województwa opolskiego

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Opolu

Zakłady Niebezpieczne

ZDR

1. Zakłady Azotowe "Kędzierzyn" S.A. w Kędzierzynie – Koźlu. (propylen, azotan amonu, amoniak, azotan sodu, monotlenek węgla).
2. Instytut Ciężkiej Syntezy Organicznej Chemical Production Sp. z o.o. w Kędzierzynie – Koźlu (4,4-metylenobis (2-chloroanilina) tzw. MOCA, tlenek etylenu).
3. PPCSynteza S.A. w Kędzierzynie – Koźlu (tlenek etylenu, tlenek propylenu, fenol).
4. Brenntag Polska Sp. z o.o. w Kędzierzynie – Koźlu (Kwas fluorowodorowy).
5. "Dragogaz" Sp. z o.o. we Wrocławiu, Rozlewnia gazów skroplonych w Chróście Nyskiej (propan – butan, propan).
6. "Unimot – Expres" Sp. z o.o. w Zawadzkiem (dawna nazwa: GAZ – ZAW Sp. zo.o.) – baza magazynowa i rozlewnia gazów skroplonych (propan – butan).
7. **WARTER Sp. z o.o. w Kędzierzynie – Koźlu (oleje opałowe, olej popirolityczny)**
8. **SILEKOL Sp. z o.o. w Kędzierzynie – Koźlu (formaldehyd, metanol).**

ZZR

1. Zakłady Koksownicze "Zdzieszowice" Sp. z o.o. w Zdzieszowicach (gaz koksowniczy, benzol koksowniczy).
2. Petrochemia – Blachownia Sp. z o.o. w Kędzierzynie – Koźlu (etylen, toluen, ksylen, benzen, benzol koksowniczy).
3. EMULZ A.S. (dawne Południowe Zakłady Rafineryjne "Naftopol" S.A. w Warszawie, Zakład w Kędzierzynie – Koźlu (półprodukt benzynowy, komponent oleju opałowego, olej opałowy P, destylat oleju bazowego, olej bazowy hydorafinowany, olej opałowy ciężki).
4. Air Production Sp. z o.o. w Warszawie, Zakład Produkcji Gazów Technicznych w Kędzierzynie – Koźlu (gazy skroplone - tlen, azot, argon).
5. ELKOM – GAZ, Zygmunt Sobieralski, Przedmość k/Praszki (propan – butan).
6. Przedsiębiorstwo Handlu Chemikaliami "Chemia" Sp. z o.o. w Opolu (cyjanki; potasu, miedzi, sodu, cynku).
7. MAXAM Polska (dawna BLASTEXPOL) Sp. z o.o. Oddział Opolski w Ochodzach (materiały wybuchowe).
8. EPC Polska Sp. z o.o. Skład Materiałów Wybuchowych „Górażdże” w Górażdżach (materiały wybuchowe).
9. BIOAGRA S.A. Zakład Produkcji Etanolu „Goświnowice” (etanol).

Obowiązki Zakładów

ZDR:

- a). Zgłoszenie zakładu jako ZDR.
- b). Program zapobiegania awariom.
- c). Raport o bezpieczeństwie.
- d). Wewnętrzny plan operacyjno ratowniczy.

ZZR:

- a). Zgłoszenie zakładu jako ZZR.
- b). Program zapobiegania awariom.

Charakterystyka zakładu „SILEKOL Sp. z o.o. w Kędzierzynie - Koźlu

SILEKOL Sp. z o.o. w Kędzierzynie – Koźlu, ul. Mostowa (na terenie Zakładów Azotowych „Kędzierzyn”). Ww. Spółka utworzona została na bazie dawnej Jednostki Biznesowej Kleje Zakładów Azotowych „Kędzierzyn” S.A. Zakład został zaliczony do ZDR z uwagi na:

<i>Lp</i>	<i>Nazwa substancji</i>	<i>Klasyfikacja</i>	<i>Q_i (Mg) dla ZZR</i>	<i>Q_i (Mg) dla ZDR</i>	<i>Max. stany magazynowe</i>	<i>Zakwalifikowano</i>
1.	Formaldehyd powyżej 25%	T; R23/24/25	50	200	2100	ZDR
2.	Metanol	T; R23/24/25	50	200	3218	ZDR

Wojewódzki Inspektorat
Ochrony Środowiska w Opolu

Kontrole potencjalnych sprawców poważnych awarii

Na zaplanowane 23 kontrole w zakładach mogących potencjalnie spowodować poważne awarie wykonano 32 kontroli.

W tym:

8 kontroli zakładów o dużym ryzyku (ZDR),

5 kontroli zakładów o zwiększony ryzyku (ZZR),

3 kontrole zakładów innych z wykazu Potencjalni sprawcy.

5 kontroli zakładów nie wykazanych w rejestrze potencjalni sprawcy

Ogółem wydano 9 zarządzeń obejmujących, w tym:

2 zarządzenia pokontrolne w zakładach o dużym ryzyku (ZDR).

3 zarządzenia pokontrolne w zakładach o zwiększonym ryzyku (ZZR).

4 zarządzenia pokontrolne w zakładach pozostałych.

Ponadto wydano 3 zarządzenia w związku z kontrolami poawaryjnymi.

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Opolu

Współpraca z innymi organami kontroli

W sprawach zwalczania poważnych awarii WIOŚ Opole współdziałała przede wszystkim z Państwową Strażą Pożarną oraz z Wydziałem Zarządzania Kryzysowego Urzędu Wojewódzkiego w Opolu.

Ww. współpraca polega na:

- informowaniu o wystąpieniu poważnej awarii - informacje WIOŚ otrzymywała od PSP oraz Wojewódzkiego Centrum Zarządzania Kryzysowego Urzędu Wojewódzkiego w Opolu.
- Informowaniu przez WIOŚ administracji samorządowej o zaistniałych na jej terenie awariach, wynikających zagrożeniach dla środowiska oraz wnioskowaniu o podjęcie postępowania w sprawie rekultywacji zanieczyszczonego terenu.
- Informowaniu przez WIOŚ Opole właściwych jednostek Policji, celem zabezpieczenia zagrożonego terenu lub w przypadku awarii spowodowanej przez nieznanego sprawcę, o ustalenie sprawcy.

Wojewódzki Inspektorat
Ochrony Środowiska w Opolu

Występowanie poważnych awarii

Ze względu na miejsce powstania poważnej awarii ilość ich w 2010 r. była następująca:

- Transport – 1 zdarzenie,
- Zakłady – 3 zdarzenia,

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Opolu

Przykłady działań organów Inspekcji Ochrony Środowiska

Awaria 161 – 2010 – 001 - pożar opróżnionego zbiornika magazynowego paku podczas prac demontażowych na terenie dawnego PCC Węglpochodne w Kędzierzynie - Koźlu. Informację otrzymano od PIP o wystąpieniu pożaru. WIOŚ podjął następujące czynności - rozpoznanie zdarzenia, wizja lokalna, kontrola, wydanie zarządzeń pokontrolnych. Wystąpienie do Marszałka i Starosty.

Awaria nr 161 – 2010 – 002 – wyciek LPG w trakcie przeładunku z autocysterny do zbiornika magazynowego stacjonarnego Przedmościu k/Praszki . W związku z awarią WIOŚ podjął następujące czynności: kontrola zakładu, wizja lokalna, wydanie zarządzeń pokontrolnych, wystąpienie do Marszałka i Starosty.

Awaria nr 161 – 2010 – 003 - pożar gazu wodorowego podczas uruchamiania instalacji produkcji amoniaku w ZAK S.A. w Kędzierzynie – Koźlu. W związku z awarią WIOŚ podjął następujące czynności: kontrola zakładu, wizja lokalna, wydanie zarządzeń pokontrolnych, wystąpienie do Wojewody.

Awaria nr 161 – 2010 – 004 - wyciek ropy naftowej z cysterny kolejowej na bocznicę w Sławęcicach k/ Kędzierzyna - Koźlu. W związku z awarią WIOŚ podjął następujące czynności: rozpoznanie zdarzenia, wizja lokalna w dniu awarii, wizja lokalna miejsca zdarzenia

Rys.1 Zbiornik nr R1

Rys. 2 Zbiornik i wnętrze obmurza zbiornika R1

Wojewódzki Inspektorat
Ochrony Środowiska w Opolu

Procedura działalności IOŚ w przypadku wystąpienia PAP

W przypadku otrzymania zgłoszenia o ww. zdarzeniu, WIOŚ Opole podejmuje następujące działania:

- weryfikuje otrzymaną informację,
- powiadamia o zdarzeniu CZK UW oraz KW PSP,
- zgłasza Wojewódzkiemu Inspektorowi wyjazd na miejsce zdarzenia ekipy dyżurnej (inspektor dyżurny, kierowca – próbobiorca),
- niezależnie od obecności inspektora dyżurnego w akcji bierze również udział inspektor ds. PPAP.
- w porozumieniu z dowodzącym akcją ratowniczą, podejmuje na miejscu zdarzenia następujące czynności: oględziny, pomiary, pobór prób, dokumentację fotograficzną zdarzenia, opis zdarzenia, przesłuchanie świadków i uczestników zdarzenia, wstępną ocenę szkód w środowisku,
- uzgadnia z przedstawicielami władz samorządowych sposób i miejsce czasowego gromadzenia odpadów powstałych w wyniku akcji ratowniczej, sposób ich unieszkodliwiania oraz zakres ewentualnej rekultywacji,
- ustalenia i informacje uzyskane na miejscu zdarzenia przekazuje KW PSP, CZK UW, GIOŚ DDPA Gdańsk,

Wojewódzki Inspektorat
Ochrony Środowiska w Opolu

Współpraca międzynarodowa

WIOŚ uczestniczy w pracach dotyczących spraw poważnych awarii realizowanych w ramach następujących umów międzynarodowych:
Międzynarodowa Komisja Ochrony Odry przez Zanieczyszczeniami - 6 Narada Grupy Roboczej (G3) „Zanieczyszczenia awaryjne” w dniach 26-28.04.2010 r. w miejscowości Oybin.

Wojewódzki Inspektorat
Ochrony Środowiska w Opolu

DZIEKUJĘ

ZA

UWAGĘ